

О. Ю. ЛІНЬКОВА

ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНСАЛТИНГУ ПРИ СТАЛОМУ РОЗВИТКУ

Виділено основні причини підвищення попиту на реалізацію концепції сталого розвитку в Україні: підвищені очікування суспільства щодо етично та екологічно відповідальної поведінки для створення більш стійкого майбутнього; досвід взаємодії з іншими країнами під час війни демонструє потребу узгодження законодавства України з законодавством Європейського Союзу; зміна клімату вимагає запровадження екологічно чистих технологій; економіка знань дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів. Аналіз наукових робіт з питань етики бізнесу показав потребу трансформації системи менеджменту для запровадження концепції сталого розвитку бізнесу. Вивчення успішних методів сталого розвитку стало базою для обґрунтування ролі компаній з управлінського консалтингу в цьому процесі. В статті наведено тренди розвитку управлінського консалтингу: впровадження цифрових технологій для покращення ефективності роботи; зміна ролі консультантів на партнерів бізнесу для досягнення цілей; спеціалізація на певних галузях для використання експертизи; вихід на міжнародний ринок для використання нових можливостей; зростання ролі екологічної та соціальної відповідальності; розвиток онлайн-консалтингу та використання гнучких методик управління проектами для підвищення адаптивності для клієнтів; використання штучного інтелекту для автоматизації задач; управління змінами для адаптації до нових викликів з мінімізацією ризиків; розвиток екосистем для зростання цінності послуг. Досліджено особливості ринку управлінського консалтингу в Україні: усвідомлення менеджерами важливості використання консалтингових послуг; зростання попиту під час війни на швидке відновлення, реновації та зростання; зміна фокусу попиту на послуги адаптації до нових умов ведення бізнесу. Систематизовано пріоритети при сталому розвитку бізнесу: економічні: довгострокова стійкість; ефективність використання ресурсів; інвестування екологічних і соціальних інновацій; етичні: повага до прав усіх людей; прагнення організації до створення більш справедливого суспільства; соціальна згуртованість та підтримка здорових громад; соціальна відповідальність компанії за вплив на суспільство; соціальні інвестиції. Класифіковано пріоритети клієнтів управлінського консалтингу при реалізації концепції сталого розвитку: за часом отримання результату: поточні комерційні; довгострокові іміджеві; за клієнтами консалтингової компанії: комерційні (не комерційні) організації; державні установи. Сформовано концептуальну модель трансформації системи управління сталим розвитком клієнтів консалтингових компаній на основі базових компонентів: ідея, цінності, команда. Цінності бізнесу з управлінського консалтингу в Україні: запровадження довгострокового підходу у повсякдення бізнесу, через розробку локальних рішень, проєктів, створення сприятливих умов для інвесторів через посилення підтримки інвестування в сталий розвиток; виявлення неефективності, оптимізація бізнес-процесів; розробка стратегій розвитку, ефективне управління ризиками; розвиток корпоративної культури, управління змінами; зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, мобілізація капіталу в інвестиції, спрямовані на вимірюваний позитивний соціальний, економічний, екологічний вплив поряд з фінансовим прибутком, ідентифікація нових трендів. В роботі автором структуровано переваги використання управлінського консалтингу при трансформації системи управління організацією: доступ до глобальних ресурсів, світового досвіду та знань через входження до міжнародних мереж, досвід роботи з міжнародними клієнтами, використання нових технологій, висококваліфіковані кадри, доступ до талановитих людей, зростаюча конкуренція та підвищення якості, кваліфікована допомога консультантів менеджерам. Запровадження підприємствами трансформаційного управління забезпечує: довготривалу життєздатність за рахунок створення економічних цінностей і зниження ризиків; глобальне узгодження через інтеграцію принципів сталого розвитку в корпоративні зусилля; соціальну стабільність і лояльність клієнтів через довіру зацікавлених сторін інвесторам з соціально відповідальних фондів. Зазначено питання для проведення подальших досліджень: моделювання екосистем на основі компаній з управлінського консалтингу.

Ключові слова: сталий розвиток; етика; управлінський консалтинг, пріоритети, екологічний менеджмент, зацікавлені сторони

О. Y. LINKOVA

ECONOMIC AND ETHICAL PRIORITIES OF MANAGEMENT CONSULTING IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The main reasons for the increase in demand for the implementation of the concept of sustainable development in Ukraine are highlighted: increased expectations of society regarding ethically and ecologically responsible behavior to create a more sustainable future; the experience of interaction with other countries during the war demonstrates the need to harmonize the legislation of Ukraine with the legislation of the European Union; climate change requires the introduction of environmentally friendly technologies; knowledge economy allows to increase the efficiency of the use of resources. The analysis of scientific works on business ethics showed the need to transform the management system to introduce the concept of sustainable business development. The study of successful methods of sustainable development became the basis for substantiating the role of management consulting companies in this process. The article shows trends in the development of management consulting: implementation of digital technologies to improve work efficiency; changing the role of consultants to business partners to achieve goals; specialization in certain fields for the use of expertise; entering the international market to use new opportunities; growing role of environmental and social responsibility; development of online consulting and use of flexible project management techniques to increase adaptability for clients; use of artificial intelligence to automate tasks; change management to adapt to new challenges with risk minimization; development of ecosystems to increase the value of services. Peculiarities of the management consulting market in Ukraine were studied: managers' awareness of the importance of using consulting services; increased wartime demand for rapid recovery, renovation, and growth; changing the focus of demand for adaptation services to new business conditions. Priorities for sustainable business development are systematized: economic: long-term sustainability; efficiency of resource use; investing in environmental and social innovations; ethical: respect for the rights of all people; the organization's desire to create a fairer society; social cohesion and support of healthy communities; the company's social responsibility for impact on society; social investments. The priorities of management consulting clients in the implementation of the concept of sustainable development are classified: by the time of obtaining the result: current commercial; long-term image; by clients of the consulting company: commercial (non-commercial) organizations; State institutions. A conceptual model of the transformation of the management system for the sustainable development of clients of consulting companies was formed based on the basic components: idea, values, team. Values of management consulting business in Ukraine: introduction of a long-term approach in everyday business, through the development of local solutions, projects, creation of favorable conditions for investors through increased support for investing in sustainable development; detection of inefficiency, optimization of business processes; development of development strategies, effective risk management; development of corporate culture, change management; reducing the negative impact on the environment, capital mobilization in investments aimed at measurable positive social, economic, environmental impact along with financial profit, identification of new trends. In the author's work, the advantages of using management consulting in the transformation of the organization's management system are structured: access to global resources, global experience and knowledge through entering international networks, experience working with international clients, the use of new technologies, highly qualified personnel, access to talented people, growing competition and quality improvement, qualified assistance of

© О. Ю. Лінькова, 2024

consultants to managers. The introduction of transformational management by enterprises ensures: long-term viability due to the creation of economic values and reduction of risks; global alignment through the integration of sustainable development principles into corporate efforts; social stability and customer loyalty through the trust of stakeholders in investors from socially responsible funds. An issue for further research is indicated: ecosystem modeling based on management consulting companies

Keywords: Sustainability; ethics; management consulting, priorities, environmental management, stakeholders.

Вступ. Сталій розвиток стає все більш актуальною концепцією для бізнесу в Україні з кількох причин: зростаючі очікування суспільства (споживачі, інвестори та інші зацікавлені сторони очікують від компаній етичної та екологічно відповідальної поведінки), що пов'язано з зростанням обізнаності про соціальні та екологічні проблеми, а також з прагненням людей до більш стійкого майбутнього; узгодження законодавства України з законодавством Європейського Союзу (в Україні приймаються закони, які регулюють діяльність бізнесу в сфері захисту довкілля, прав людини та трудових відносин); зміна клімату (бізнес відіграє ключову роль у вирішенні цієї проблеми, скорочуючи викиди парникових газів та інвестуючи в екологічно чисті технології); економічні вигоди при переході до сталого розвитку (зниження витрат на енергоресурси та інші матеріали, покращення репутації та іміджу, збільшення привабливості для інвесторів, зниження ризиків та витрат, створення нових ринків та можливостей для розвитку, конкурентна перевага (споживачі віддають перевагу продукції та послугам етичних та екологічно відповідальних компаній) [8, 10].

Аналіз літератури. Дослідженням питань, пов'язаних із поширенням концепції сталого розвитку займається багато як вітчизняних, так і закордонних вчених. Основні напрямки досліджень: баланс між економікою та екологією (економічне зростання, без шкоди довкіллю; екологічно чисте виробництво, енергоефективність відновлюваних джерел енергії та інших екологічних технологій); економічні та соціальні аспекти сталого розвитку (вплив сталого розвитку на економіку та суспільство; дослідження бідності, нерівності, безробіття, освіти, охорони здоров'я); етичні принципи сталого розвитку (дослідження справедливості, рівності, прав людини, відповідальності перед майбутніми поколіннями); міжнародне співробітництво в сфері сталого розвитку (глобальні проблеми: зміна клімату, втрата біорізноманіття, забруднення довкілля та механізми їх вирішення). Так, Бродецька Ю. в дослідженні доводить, що суспільне життя є проєкцією цінностей людей до яких вони прагнуть, через виділення чинників, які перетворюють людину у активного учасника суспільного життя та її природної соціальності [1, с. 49]. Герет Томас М., Клоноскі Дж. Річард аналізують наукові основи етики бізнесу [2, с. 104]. Дітріх фон Гільдебранд систематизує наукові основи етики [3, с. 258]. Камерон К., Куинн Р. вводять практичний апарат визначення рівня організаційної культури [4, с. 167]. Лефевр В. створює механізм обґрунтування етично складних рішень [5, с. 241]. Автор статті досліджує практичні та системні можливості підвищення якості освіти за часів економіки знань [6, с. 25; 7, с. 78]. Науковий результат Остервальдера А., Пінье І. – бізнес модель стає основою для практичного поширення ідей сталого розвитку [9, с. 241]. Стовпець В., Стовпець О., Гловацка С. вивчають особливості корпоративної етики з погляду психології [11, с. 93]. Хейнонен Е. досліджує

механізми регулювання в менеджменті [12, с. 131]. Хезліт Г. систематизує основи моралі [13, с. 349]. Беухамп Т., Бові Н. створюють конкурентні моделі управління бізнесом з урахуванням етики [14, с. 389]. Боатріт Дж. аналізує інструменти ведення бізнесу [15, с. 89]. Керол А., Бухолц А. систематизують практичні здобутки бізнесу з питання взаємодії зі стейкхолдерами [16, с. 3]. Кране А., Маттен Д. вивчають особливості ділової етики за часів глобалізації [17, с. 563]. Десярдіс Я. упорядковує ключові цінності для збереження оточуючого середовища та ефективні шляхи їх реалізації [18, с. 34]. Ферел О., Фредріх Я., Ферел Л. збирають ідеї щодо прийняття етичних рішень [19, с. 302]. Хофман А. деталізує планування етапів сталого розвитку [20, с. 35]. Стюарт М. робить акцент на дослідженні утилітаристського підходу до вибору етичного рішення [21, с. 27]. Тревіно І., Нельсон К. досліджують аспекти ділової етики [22, с. 27].

Результати досліджень допомагають розробляти політику та стратегії для досягнення сталого розвитку на регіональному, національному та міжнародному рівнях. Отже, дослідженням питань сталого розвитку займаються як вітчизняні так і закордонні вчені. При цьому недостатня увага приділяється опрацюванню механізму трансформації системи менеджменту для запровадження концепції сталого розвитку бізнесу.

Існуючі методи розв'язання задачі: інтеграція принципів сталого розвитку в стратегію та цілі компанії; визначення зобов'язань, врахування їх при прийнятті рішень; проведення аудиту сталого розвитку, оцінка поточного впливу на довкілля, суспільство, економіку для визначення сфер покращення; визначення пріоритетів цілей сталого розвитку, встановлення цілей, розробка планів їх досягнення; розробка та впровадження системи управління сталим розвитком, процесів та процедур для моніторингу прогресу, виявлення та оцінки ризиків, прийняття рішень щодо покращення результатів у сфері сталого розвитку; залучення зацікавлених сторін (співробітників, клієнтів, постачальників, акціонерів, громадськості); навчання та підвищення обізнаності (щоб співробітники компанії розуміли цілі сталого розвитку, знали, як їх досягти); складання звітності про результати (інформація про прогрес у сфері сталого розвитку); використання інструментів та ресурсів для сталого розвитку (стандарти ISO 14001, ISO 26000, Глобальна ініціатива звітності (GRI) та Проєкт з розкриття інформації про вуглець (CDP); співпраця з іншими організаціями для обміну досвідом, кращими практиками, ресурсами та вирішення спільних проблем; пошук інновацій та способів покращення стійкості та зменшення негативного впливу на довкілля.

Мета роботи (дослідження): збалансувати економічні та етичні пріоритети клієнтів управлінського консалтінгу в Україні при реалізації концепції сталого розвитку.

Постановка задачі (проблеми): класифікувати

пріоритети клієнтів управлінського консалтингу при реалізації концепції сталого розвитку, сформувати концептуальну модель трансформації. Методи дослідження: систематизації, порівняння, гіпотетико-дедуктивний, аналіз та синтез, абстрагування, узагальнення, моделювання.

Виклад основного матеріалу. Світовий ринок управлінського консалтингу динамічно зростає протягом останніх років в результаті: зростання важливості цифровізації, ускладнення бізнесу (кібербезпека, штучний інтелект), збільшення невизначеності на ринку (зростання конкуренції). Особливості ринку управлінського консалтингу в Україні: усвідомлення менеджерами важливості використання консалтингових послуг; зростання попиту під час війни на швидке відновлення, реновації та зростання; зміна фокусу попиту на послуги адаптації до нових умов ведення бізнесу.

Тренди розвитку управлінського консалтингу в Україні:

1. Впровадження цифрових технологій та рішень, використання великих даних, аналітика, хмарні комп'ютерні технології для покращення ефективності роботи.

2. Зміна ролі консультантів на партнерів бізнесу, для допомоги клієнтам досягати цілей і фокус на клієнтському досвіді, якості послуг: розробка персональних рішень, забезпечення прозорості, ефективні комунікації, створення атмосфери довіри та партнерства.

3. Спеціалізація на певних галузях або функціях для використання глибоких знань та експертизи.

4. Глобалізація: вихід на міжнародний ринок для використання нових можливостей, обмін досвідом з клієнтами в інших країнах.

5. Зростання ролі екологічної та соціальної відповідальності: впровадження відповідних сучасних практик.

6. Розвиток онлайн-консалтингу та практики використання гнучкої методології управління проектами (Agile, Scrum) для підвищення доступності, адаптивності, швидкості та зручності для клієнтів.

7. Використання штучного інтелекту для автоматизації задач, аналізу даних та прийняття рішень з максимальною ефективністю.

8. Управління змінами для адаптації до нових викликів та можливостей з мінімізацією ризиків.

9. Розвиток екосистем через об'єднання з іншими компаніями та організаціями і надання клієнтам комплексних рішень для розширення можливостей та зростання цінності послуг.

Сталий розвиток бізнесу – це концепція, яка передбачає збалансоване врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів у діяльності компанії. Це означає, що бізнес має прагнути до отримання прибутку, але водночас не завдавати шкоди довкіллю та людям.

Економічні пріоритети при сталому розвитку бізнесу включають: довгострокову стійкість (стабільне та стійке зростання прибутку); ефективність використання ресурсів (економність та мінімізація відходів); інвестування екологічних і соціальних інновацій; створення робочих місць; забезпечення справедливої оплати праці.

Етична поведінка має значний позитивний вплив на довгостроковий успіх бізнесу. Соціальні пріоритети, компанії при сталому розвитку:

1. Права людини: повага до прав усіх людей, з якими компанія взаємодіє: працівники, постачальники, клієнти та члени громади; уникнення дискримінації; забезпечення безпечних, здорових умов праці, справедливої оплати праці.

2. Справедливість та рівність суспільства: підтримка різноманіття та інклюзії, сприяння доступу до освіти, охорони здоров'я для всіх людей.

3. Соціальна згуртованість та підтримка здорових громад: підтримка місцевих проектів; сприяння співпраці між різними групами людей.

4. Соціальна відповідальність компанії за вплив на суспільство: зменшення викидів парникових газів; захист довкілля; підтримка етичних та стійких практик ведення бізнесу; чесність та прозорість: надання достовірної інформації про товар, уникнення введення в оману або шахрайства; боротьба з корупцією: уникнення ділових практик, які призводять до різних форм незаконного збагачення.

5. Соціальні інвестиції, мета, яких – покращення життя людей та суспільства в цілому: підтримка освіти, охорони здоров'я, захист довкілля.

Враховання соціальних пріоритетів при сталому розвитку бізнесу управлінського консалтингу допомагає компаніям:

- покращити свою репутацію та імідж;
- підвищити довіру та лояльність клієнтів;
- збільшити привабливості для інвесторів;
- залучити та утримати талановитих співробітників;
- створити більш стійкий та успішний бізнес.

За метою основних клієнтів компаній з управлінського консалтингу можна розділити на: державні установи; комерційні та некомерційні організації. Пріоритети клієнтів управлінського консалтингу при реалізації концепції сталого розвитку – збалансування етичних та економічних інтересів через реалізацію майбутніх проектів. Активами організацій виступають: ефективні системи, структури, технології, методики управління, взаємовигідні умови контрактів з партнерами, інноваційні товари, знання. Джерела отримання конкурентних переваг: міжнародний досвід реалізації концепції сталого розвитку, творчість працівників, інвестори, місцеві громади, заклади освіти, споживачі. Компанії управлінського консалтингу для поширення концепції сталого розвитку серед клієнтів знаходять баланс економічних та етичних інтересів через: пояснення ефекту «відкладеного виграву» (формування справедливого суспільства, розвинутої інфраструктури, конкурентоспроможної освіти); реалізацію процесного консультування сталих проектів; розширення екосистем (місцеві громади, заклади освіти, некомерційні організації, інноваційні центри).

Старт або розвиток власного бізнесу, збільшення обсягів діяльності, розширення асортименту товару,

опанування нових напрямів діяльності та технологій потребує професійного супроводу з управління.

Трансформаційне управління, за ініціативи ООН у 2024 році, стимулює підприємства запроваджувати: підзвітність, сумлінність, прозорість, підвищення ефективності екологічних, соціальних управлінських функцій, зміцнення інститутів, законів та систем. Набір інструментів трансформаційного управління включає:

- онлайн-інструмент самооцінки;
- аналіз ключових тенденцій та рекомендацій для інвесторів, виділення перешкод та визначення можливостей для інвесторів зробити внесок у досягнення цілей сталого розвитку, розрахунок спільних показників впливу (Joint impact indicators) для вимірювання, звітування про прогрес;
- дослідження каналів взаємодії з урядом;
- вивчення ролі вищого керівництва (бізнес-стратегії, підтримуючі цілі сталого розвитку).

Запровадження підприємствами трансформаційного управління забезпечує:

- довготривалу життєздатність за рахунок створення економічних цінностей (дотримання принципів сталого розвитку) і зниження ризиків;
- глобальне узгодження через інтеграцію принципів сталого розвитку в корпоративні зусилля;
- соціальну стабільність і лояльність клієнтів через довіру зацікавлених сторін інвесторам з соціально відповідальних фондів.

Трансформаційне управління сприяє створенню мирного, справедливого та інклюзивного суспільства. Відповідно до мети сталого розвитку 16 «Світ, справедливість та сильні інститути», трансформаційне управління для бізнесу: сприяє прогресу за всіма цілями сталого розвитку; створює стійке та прибуткове середовище для бізнесу та інвестицій.

Цінності бізнесу з управлінського консалтингу в Україні:

1. Покращення стратегії та прийняття рішень: визначення цілей, завдань, розробка плану їх досягнення; аналіз ринкових можливостей, загроз, конкурентів; обґрунтування управлінських рішень через доступ до експертних знань, даних та аналітики; запровадження довгострокового підходу у повсякдення бізнесу, через розробку локальних рішень, проєктів, створення сприятливих умов для інвесторів через посилення підтримки інвестування в сталий розвиток (Sustainable Development Investments (SDI) фінансовою політикою.

2. Підвищення операційної ефективності: виявлення неефективності, оптимізація бізнес-процесів, зниження витрат; покращення ефективності використання ресурсів; впровадження кращих технологій, практик управління.

3. Зростання та розвиток: досягнення своїх цілей, розробка стратегій розвитку (вихід на нові ринки, розширення бази клієнтів, впровадження інновацій, розробка нових товарів), ефективне управління ризиками.

4. Покращення корпоративної культури та управління змінами: будівництва довіри, створення середовища для процвітання співробітників, створення позитивної корпоративної культури, підвищення мотивації

співробітників; ефективне управління змінами; вирішення конфліктів; покращення комунікацій.

5. Підготовка до викликів (цифровізація, глобалізація, зміна клімату): розробка стратегії стійкого розвитку, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, мобілізація капіталу в інвестиції, спрямовані на вимірюваний позитивний соціальний, економічний, екологічний вплив поряд з фінансовим прибутком, ідентифікація нових трендів, впровадження інновацій.

Переваги використання управлінського консалтингу:

- доступ до глобальних ресурсів, світового досвіду та знань через входження до міжнародних мереж (експерти з усього світу, прогресивні методи, інструменти, дані, дослідження),
- досвід роботи з міжнародними клієнтами (розуміння глобальних практик, викликів),
- використання нових технологій (хмарні обчислення, штучний інтелект, великі дані),
- висококваліфіковані кадри, доступ до талановитих людей (отримали освіту, досвід роботи у найкращих університетах, компаніях світу),
- зростаюча конкуренція (постійне вдосконалення, пошук нових способів надання цінності клієнтам, підвищення якості),
- кваліфікована допомога консультантів менеджерам, державним установам при запровадженні ефективної роботи систем.

Інвестування в сталий розвиток (SDI – Sustainable Development Investments) має наметі отримати позитивний вплив на суспільство та довкілля. SDI-інвестиції: відновлювана енергетика (сонячна, вітрова, геотермальна енергія); енергоефективність (зменшення використання енергії); чистий транспорт (електромобілі, громадський транспорт з низьким рівнем викидів); сталий агропромисловий комплекс (збереження ґрунту, води, біорізноманіття); лісове господарство (збереження екосистемних послуг); вода (технології, інфраструктура для очищення води, збереження водних ресурсів); відходи (переробка, компостування). Переваги SDI-інвестицій: конкурентна прибутковість, зниження ризиків, покращення репутації компаній, сприяння стійкості у вирішенні проблем світу.

Висновки: Збалансування економічних та етичних пріоритетів дозволить досягти сталості розвитку бізнесу. Компанії, які прагнуть до сталого розвитку, формують пріоритети та вживають заходів для їх досягнення. Управлінський консалтинг надає ефективну підтримку з трансформації бізнес-моделі.

Впровадження концепції сталого розвитку підвищує цінність послуг консалтингових компаній, як для бізнесу, так і для суспільства в цілому.

Наукова (практична) новизна, викладена у роботі:

класифіковано пріоритети клієнтів управлінського консалтингу при реалізації концепції сталого розвитку: за часом отримання результату: поточні комерційні; довгострокові іміджеві; за клієнтами консалтингової компанії: комерційні (не комерційні) організації; державні установи;

сформовано концептуальну модель трансформації системи управління сталим розвитком клієнтів консалтингових компаній на основі базових компонентів: ідея, цінності, команда.

Напрямок для проведення подальших досліджень: моделювання екосистем на основі компаній з управлінського консалтингу.

Список літератури

1. Бродецька Ю. Ю. Етика співбуття: екзистенційно-онтологічні основи людського життя [Електронний ресурс] монографія. Дніпро : 2021. 276 с.
2. Герет Томас М., Клоноскі Дж. Річард. Етика бізнесу : переклад з англійської. Київ: Основи, 1999. 214 с.
3. Дітріх фон Гільдебранд. Етика. Львів: Український католицький університет: монографія. 2002. 445 с.
4. Камерон К., Куїнн Р. Діагностика та вимір організаційної культури: переклад з англійської. 2001. 320 с.
5. Лефевр В. Алгебра совісті. Litres, 2021. 410 с.
6. Лінькова О.Ю. Якісна вища менеджерська освіта – умова ефективності економічних реформ в Україні // Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки). Харків. 2023. № 5. с. 23-27. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/292101>
7. Лінькова О.Ю. Практична підготовка менеджера: основні виклики та можливості в умовах діджиталізації. Монографія . 2021. Харків : ФОП Секішова Т.Є. 134 с.
8. Міжнародне керівництво із соціальної відповідальності : ISO 26000:2010. URL : <https://www.iso.org/standard/42546.html> (дата звернення: 26.04.2024).
9. Остервальдер А., Пінє І. Створюємо бізнес-модель : Переклад з англійської. Харків : Наш формат, 2023. 288 с.
10. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 № 22/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 23.04.2024).
11. Стовпєць В. Г., Стовпєць О. В., Гловацка С. М. Корпоративна етика та психологія. Київ : КНУ імені Т. Шевченка, 2021. 236 с.
12. Хейнонен Е. Етика менеджменту. Київ: Діоген, 2022. 272 с.
13. Хезліт Г. Підстави моралі . Одеса : Думка, 2023. 556 с.
14. Beauchamp, T. L., & Bowie, N. E. Ethical Theory and Business (10th ed.). Pearson, 2018. 598 p.
15. Boatright, J. R. Ethics and the Conduct of Business (8th ed.). Pearson, 2017. 416 p.
16. Carroll, A. B., & Buchholtz, A. K. Business and Society: Ethics, Sustainability, and Stakeholder Management (10th ed.). Cengage Learning, 2018. 1993 p.
17. Crane, A., & Matten, D. Business Ethics: Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization (4th ed.). Oxford University Press, 2016. 605 p.
18. DesJardins, J. R. Business, Ethics, and the Environment: Imagining a Sustainable Future. Pearson, 2016. 192 p.
19. Ferrell O. C., Fraedrich, J., & Ferrell, L. Business Ethics: Ethical Decision Making & Cases (12th ed.). Cengage Learning, 2018. 672 p.
20. Hoffman, Andrew John, The Next Phase of Business Sustainability (January 1, 2018). Stanford Social Innovation Review, 16(2): 34-39. Ross School of Business Paper No. 1381, <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3191035>
21. Mill John Stuart. Utilitarianism, Batoche Book: Kitchener, 2008. 63 p.
22. Treviño, L. K., & Nelson, K. A. Managing Business Ethics: Straight Talk about How to Do It Right (7th ed.). John Wiley & Sons, 2016. 496 p.

References (transliterated)

1. Brodetska Yu. Yu. Ethics of coexistence: existential and ontological foundations of human life [Elektronnyy resurs] monohrafiia. Dnipro : 2021. 276 p .
2. Heret Tomas M., Klonoski Dzh. Richard. Business ethics: pereklad z anhliiskoi. Kyiv: Osnovy, 1999. 214 p.
3. Dietrich von Hildebrand. Ethics. Lviv: Ukrainian Catholic University: monograph. 2002. 445 p.
4. Kameron K., Kuynn R. Diagnostics and measurement of organizational culture: pereklad z anhliiskoi. 2001. 320 s.
5. Lefevr V. Algebra of conscience. Litres, 2021. 410 s
6. Linkova O.Yu. Quality higher managerial education is a condition for the effectiveness of economic reforms in Ukraine // Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (Economic Sciences). Kharkiv. 2023. No. 5. p. 23-27. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/292101>
7. Linkova O.Iu. Praktychna pidhotovka menedzhera: osnovni vyklyky ta mozhlyvosti v umovakh didzhytalizatsii [Practical training of a manager: the main challenges and opportunities in the conditions of digitalization]. Monohrafiia . 2021. Kharkiv : FOP Sekishova T.Ie. 134 p.
8. International leadership on social responsibility: ISO 26000:2010. URL : <https://www.iso.org/standard/42546.html> (data zvernennia: 26.04.2024).
9. Ostervalder A., Pinie I. We create a business model: Pereklad. z anhliiskoi. Kharkiv : Nash format, 2023. 288 s.
10. About the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30.09.2019 № 22/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (data zvernennia: 23.04.2024).
11. Stovpets V. H., Stovpets O. V., Hlovatsika S. M. Corporate ethics and psychology. Kyiv : KNU imeni T. Shevchenka, 2021. 236 s.
12. Kheinonen E. Management ethic. Kyiv: Diogen, 2022. 272 s.
13. Khezlit H. Foundations of morality. Odessa : Dumka, 2023. 556 s.
14. Beauchamp, T. L., & Bowie, N. E. Ethical Theory and Business (10th ed.). Pearson, 2018. 598 p.
15. Boatright, J. R. Ethics and the Conduct of Business (8th ed.). Pearson, 2017. 416 p.
16. Carroll, A. B., & Buchholtz, A. K. Business and Society: Ethics, Sustainability, and Stakeholder Management (10th ed.). Cengage Learning, 2018. 1993 p.
17. Crane, A., & Matten, D. Business Ethics: Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization (4th ed.). Oxford University Press, 2016. 605 p.
18. DesJardins, J. R. Business, Ethics, and the Environment: Imagining a Sustainable Future. Pearson, 2016. 192 p.
19. Ferrell O. C., Fraedrich, J., & Ferrell, L. Business Ethics: Ethical Decision Making & Cases (12th ed.). Cengage Learning, 2018. 672 p.
20. Hoffman, Andrew John, The Next Phase of Business Sustainability (January 1, 2018). Stanford Social Innovation Review, 16(2): 34-39. Ross School of Business Paper No. 1381, <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3191035>
21. Mill John Stuart. Utilitarianism, Batoche Book: Kitchener, 2008. 63 p.
22. Treviño, L. K., & Nelson, K. A. Managing Business Ethics: Straight Talk about How to Do It Right (7th ed.). John Wiley & Sons, 2016. 496 p.

Надійшла (received) 04.06.2024

Відомості про авторів / About the Authors

Лінькова Олена Юрївна (Linkova Olena) – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8971-6176>; e-mail: helen.linkova@khpi.edu.ua